

saulyan

izuanga lima vengin a na siuljay i garuljigulj, au nu maljia nu sasav a en i taza umaq a qinaciljay, pacun a en sakamaya pasa navalj i tazua gadu ana demangasan a semusu pate tanaciqav a djalan.

na vaik a ma cemecemel a i racev a ku cemekemekelj, sini parapalj a en ta lja garuljigulj a ti vuvu i ljiuc, ti vuvu i ljiuc se padain a lja garuljigulj, kerikeri ti madu, ljakua na puckelj ta taqaca taimadu a ti vuvu i ljemavaw a se qucapungan. na i gadugadu anan sakamaya tiamadu ta kinalivuan i caljisi a sicuayan.

i caljisi a qinaljan qecengcengel a qinaciljay a umaq atua liljualjuas a kasikasivan a na mapatataud a quljaw, amin anga man tapuluqe atu rusa a na makeljan anan a umaq i qinaljan. aza zuma savid anga na masevure a na macemu anga siyalangan. mavekelj amen a caucau i qinaljan, amin anga men a matja lima umaqan i caljisi a mana izuazua i gadu i qinaljan katutazua.

nu masulesulem, tiamen a marevuvu na gemilad anga men i kaljuvuljuvung, a ti vuvu i ljemavaw semurasirasi tazua piniqaljiv a paulin atua kinaljap a vurasi.au qivu ti vuvu i ljiuc a mayatucu : "pacucun sun tazua gadu vuvu? i pyuma aya taza qinaljan izizua, avan azuua i gadugadu ,savide a tacunguljan tiamadju" aya.

na peveljelem a tuqutuqulj nazua gadu a syayaya ni vuvu, au na maljaljevar tua gadu azua qinaljan i pyuma katua nia qinaljan i caljisi. mamav a pasa vavav nu kuleten a pacun tazua qinaljan, tiaen na qemilad a en i vavav ta tja gulj a remangarungaru a pacun ta kadjunangan i palingulj .au kirimu a migacalj a en a papintjus sa u qivu : "uzinganga ti ama ati ina vuvu!"

ti vuvu ati kama na seljavake tua inalivuan nua ripun katua pinangtjezan nua kukumintu a sihu tuazua ziday kasicuayan.ti kina sinipualjak anga a taupantentez a cyukuku katutazua .au titjen a kacalisian

李國光

屏東縣政府警察局內埔分局警員
「那年夏天」獲第一屆原住民族語文學創作獎



Pinayuanan a kai nua i pasaviri

北排灣語 | 短篇小說 優選

veljučen itjen nua picule na sihu sate rurui a pasalaüz a malivu i gadu. matjatjavilivililj iten a tavaikan a kinaizuanan nua tavuvu anga, sata palaingan anga pakatua palisi, au azua nasicuayan a ta tinuqutuqulj a ngadjan, a ta kai a maljepuljeput a masusususuq i tua pinaka manguaqan nu sikay.na kemasizua ti amadju a vavulungan a mavaviljevivilj katua ziday, ta mana sinipavai sini tulu na niten a sicuayan a caucau pitua sikudakudan. ljakua nu qivu anga tucu a ramaljemaljeng : "takudain a ta sepi anga malaing. "aya nu qivu.katutazua izuanan a cemikecikel a kemime tua niamadju a nasi tua sikavaljutjan, ta mana na masan kaqulidjan ta i gadu. ti kama ati kina namayatazua a pinakazuanan niamadju ana iqadjilj tua sikavaljut katutazua.

au u pacunan azua i cada a caucau a kemasi tua qerepus a tjevutavuta ipasa tanacyqav a malaulauz tazua djalan i djeljeqiljeqin, maru sasekauljan anga na kemasi kalevelevan.au kirimu a na makandu, a na masi levan a ku varung, na makeljang azua caucau a gemaljualju i cemecemel, sana temukutukur taza vucelacelay tukinema.au qivu ti vuvu a mayatucu : "ui qa, uzi ti tama ati taina azua mantentez, a ku ma sepat qa, sa caucau". aya a na qemuncuncu sa na temeang a i sili ta kinacavacavan, a pacun a pasa gadu i tanacyqav.

azua i tanacyqav sasekezan, tavavav anan ta nia qinaljan, a djalan pate qinaljan cada nan sa na demangasan ta ceva. nu

sadelung a kinacu, izua icizikang a pasacuai nu demaljun ta i qinaljan .au migacalj a en a maleva sa ku vaik a uri i cacevung a ma djalan .azua qerepus a sevalivali a ljetekuteku a kemasi kavulungan. itjavilivililj tazua sasekauljan a pasa lauz.

nu si ilipi tazua djeljure a vaik . sqilja tiamadju a na matarang azua caucau i kasikasiv. au nu uri tjevutavuta anga nu aya iten tazua mapacucun a djalan i gadugadu. manu mapaselem tiyamadju tazua i taiqayav a ljaviavia cemel. amin anga tinukur a vucelacelay mana makeljang tu vaivaik a ta pacunan a kemasi cada. au gemaljualju ana matjatjavililj a vaik a semalauz . kerikeri, namaya ta qatjuvitjuvi nu kasi cadain a pacun .

ku sazuain i cacavalj i taizaya ta qinaljan a djalan.na cimerav a na pareisumalji a maljipuru a ku kangakangan i ta ku maca . maya ina kurar nua u maca a kakerian a en .avan anga sini papungadan a kakerian a en tai ljequ aya.

kemaljaljava a na malingdjelj i djalan, a uri i cacevung a u penet . au azua ti vuvu ljiuc i tailikuz a itavilivililj, mavarung tu abunay a en a macidilj.

"temazai a kemaljava vuvu, nakuya nga semataiqayav, ri! ceva a izua, matani sunl . aya ti vuvu i ljiuc a na qemuncuncui. sa qemiladj taza qaciljay i turivar tanuaen.

a cuai anga zikang a temakaljava, tjevuta azua caucau a na temukutukur a kemasi djeljure sa matjatjavilivililj a na

pesadelung ta kinacu i taiqayav tanuamen.
「u~ ama~!ina~!」 aya en a pasiqaca
lemegu i kadjalanan pasa taizua ta deljure.

azua caucau a na temukutukur,
mamamav aza sidavacan ana pesadjelung, ini
a makeljang tu i timaima caucau sa na
marukun a pacucun a pasateku ta djalan.liav a
seljekuya tazua djalan. izua nu sikitangez
azua djeljeqi ta sikaljenguaqan a djemavac
tazua sinantjaljetjalj a qaciljay, maya za
tinukur a pinituvung ta qacaqaca taiamadu.
manu 「ui ui~!」 aya a temevela. pai, a
seladenga a en au masalu anga tu izua ti kama
a ti kina izizua taza tiamadu a man sepat.

a djemaljun i taiqayav tanuamen a mare
vuvu aza caucau, qivu ti vuvu i ljiuc a
mayatucu : "pai davadavay, manu mantez
mun ayau" aya.

"ui!" aya ana malindjelj a remukung
sana temukur ti kina a temevela i taiqayav
anga tanuamen.

"uzi i liav a nu qadav?" aya za ti vuvu i
ljiuc.

"neka ama, tuki makuda sa cukunu tucu
a cavilj, ini a pida a vangalj". aya.sa na
dremukug a na demadas tazua tjamatjama a
pini qulu ta sika kezeng nazua tinukur a
tuvung .au malalailaing a uri icacevungan uta
azua na ljaruadiad a qaqunuan, a pacunan aza
i djalan a mantentez a cemekemekelj. au "ari
,ari, sa tumaqi!" ayain naza kama ti gilgiljav
tazua qaqunuan a malevaleva uri icacevung.
tiaen, talju taiqayav a vaik, sa nusauniuni

pasalikuz a en a pacun tai kina ati kama, ta ku
levan a mantez tiamadu a maumaq.

au demaljun i umaq, semutukur sa
patangezan a pizita paljing i turivar ita
qaciljay azua kinacu.au suqadain azua tuvung
ta u kekelelan a pacun sa ku surava tazua
kinacu.azua tuvung bukubukulj a na sadelung
a u veciljen. au qivu a na sulapelj ti kina
mayatucu : "anema kama su karikimen, neka
nu nemanema itjalad, savid a cukunu a na
matjaqe". aya ti kina a semu hulisikisiki a na
qemilad i kaljuvuljuvung i ruare.

au a i ljaqedi a lja ruadyad qilengalengalj
a qaqunuan ta levan uta. a i sasav
masulesulem anga, azua qadaw na maledepe
anga sa na pequdjerer a kalevelevan i pasa
lauz. azua ljequ i taizaya i qinaljan,
patagitagilj anga zemaizaing,
masasumusumus nu zemaing i taizaya taza i
deljeqi a ceva, namaya ta matatevelavela
qivu sa "qu~qu~" aya.

"sau pumedeki aza rusuku kama, uza
zemzem anga.ari satumaqi" aya ti kina
qivu.matumaq a men,mantentez uta ti vuvu i
ljiuc a malauz a kivala, sa tumaq ta nia paljing
a qivu : "aki na makuda nu sina
cemecemelan?" aya.

"neka, amin azua nia tinukur a cukunu
a sasungicuin, matjaqe anan" aya ti kama
temamakumaku sa na malikuculj a
ingidungidu ta talagalj.

"matjaqe, nu uri sipaveli aicu. qadav i
uri cengceng a sisa gaku na mareka su vuvu"

aya uta ti kina pataivililj ta kai ni kama sa temangtjangtjang ta apu.

"pidapida anga ai a cukunu tucu nu tatintingan?"

"izua lima puluqe a iking ta na matjaqe, au aza vinuljukuy sa rinasi anga, izua taiday atu telu a puluq, ljakua mesaceqalj anga sa uri puraket iten a remasi"aya ti kama. "patelja kemuda, cenceng anga sa nu qadave. au nu ngida anga magaku sa u vuvu ti rangalu?"aya uta ivadaqe sa sipavai ni kina za apu taimadu.

"atu lima anga vengin mana patagilje a magaku, nu sika telu i men a malauz"aya.

"nutiav vaik a nan a men a mamaza i dudute a kemim ta saulyan, ta makaya sipa demedem ta sisa gaku na mare a su vuvu"aya ti kina pasemalav.

"a uri pasainu mun?"aya ti vuvu a qivu a na mapu piangalje sa kemikim ta sasudjilayan.

"qadav, tui men a ma kapadainan, tui ma tuckes a nia sazuain, qadav anga nutyav a takai"aya ti kina sa saliljen azua sasudjilayan i tuljivar taimadu, sipasa taiqayav tai vuvu.

"liav a saulyan i kapadainan, ljakua liav uta qatjuvi izua, kinemenemu nu uri mazua mun"aya ti vuvu sa migacalj a uri vaik anga.

"pai! vaik a en"aya sa vaik a sasav.

"ui ama, neka nu inalap na su aljak, ini a na vaik a lemuiluv, amin aicu a lava ita

sini pavai ni kaka i giljegiljav ,a na mecevung a men izi tailjingic, masa nekan"aya ti kina a itavilivililj a sasav.

"ui pai pariacu!maljimalji, nia cenceng anga"aya ti vuvu a temevela sa vaik a matumaq.

qeljevan ni kina za paljing. quzemezemet a i sasav, au qiljasan, na vutjeqilj a vitjuqan i kalevelevan a pateljeljar, na i pakelai i vavav a minasinasi.

"bo... \ bo...qe \ bo... \ bo...qe", azua sini patalav ta tarai a zaljum, cinuru ta tikang a kemasi daduasan i veljeluan, cenvucevud i taza tarai a na mapeljuq a muljavilaviq anga, a ljingav na makulet nu sevacaqe a zaljum.dapesen ni kama a qemevut aza rusuku a uri taqed anga men, a ma qevut aza rusuku, kirimu a zezem a i talad ta qinaciljay a umaq, au amin azua na kemasi sasav a teljar nua qiljas, na masevec a pavacaq ta garasu nua qezung sa paqulja pasa qumaqan, au namasili a tezaleman i zaqetja aza teljar.

"qiljasan aii!uri macenlav nutyav"aya ti kina a na qemereng anga a men i qerengan.na qemereng amen a icauv sane temeqaan a mamav a mantelulj a pasa qezung a pacun.

"na mavetju sun ta za kinsa?"

"ui"aya en a temevela.

"ljenguaqu a icauv"aya ti kina i tuljivar a pasa tanuaen.

sa qivu uta pasa tai kama a mayatucu"vaik men a i saulyan nutyav a marealjak, i men a vaik ma kapadainan a pacikecikel, dudut a izizua, cada ma tuckes"aya.

"ui, i a makudja, vaik a en a lemuiluv ma zilang, u pacunav a u seluc izizua"

"kinemenemu taza i kapadainan i tai lauz, cva, mavan a inalayuqan kasicuayan"aya uta pakeljang a qivu ti kama.

"ui, i men a isusu taza djalan a sicuayan a kemim, ini a men a uri ljiacada aravac"aya temevela ti kina.

au ini ana cuai, sekataqed ti kama.vucelelj a i talad ta qinaciljay a umaq, aza i talagalj a sapui na maqevut anga, aza kasiv a na malaic milicpucpuk a pasikeri, a sinupecungu anga i talagalj.

tucu a vengin, kamayan a inianan a maqevut a qusavan ni kama ati kina pitua varung, ta uri si paquzip ta aljak.qadav nu tiav.namaya tua kai ni kina, nu na macenlav i masalu tu talja pacencengan tua vinarungan.

kadjamadjaman.venecilje ti kina ta tinevurasi a kinsa pizuain ta takalj a uri nia kenamain, ti kama maladengadenga tematatataq ta tjakit katua kaukav izi sasav.na mapaselem a nan a qadaw ta gadu.aza qinaljan i caljisi nu kadjamadjaman na semaceqalj aravac, ini a nan a en a sasav ta paljing, au maladenga nga za zemaizain a qayaqayam i palingulj ta qinaljan.a sasav a en , azua i palingulj a gadugaduan, na maljaluai

saka na vucelelj ana macinki aza vali a pareisumalji.pavacavacaq azua cevulj ta qinaciljay a qaljiv pasa vavav, setevelje ta qerepus i vavav ta gadugadu.manu pasa samalji a en ini a nasa i kacauan a nia kinaizuanan.

"ravau!sa ta kan,ulja ten a medjama vaik, nakuya tjemetang aravac"aya ti kina pasiqaca a ma' a kesa anga ta kenamain.

pinaqup a en i kasasavan taza vucelecelelje a zaljum i tarai.ti kama maqacuvung anga tematjaq, na vuteqilj a na mapusidang aza tjakit nimadu atua kaukav,malap timadu tazua sikau sa karikim taza karai." azua karai uri u ljinenguaq anga pizita nia tuvug a maljerusa, ravau ta uri su kacuin i pariya" aya ti kina qivu tai kama taza kikimen a karai.

vaik a men i umaq,inuli anan a men ta uri nia si vaikan i djalan,sa si pazazekat tai kama a uri nia sazua in atua uri nia si pantezan a zikang.

nia secevungan ti kama i giljegiljav i djalan ana medjama vaik a i kasiv, "mainumun?" aya ti kama i giljegilav a na cemavulid taza qinuyulj a kasiv.

"uri vaik tiayaiza mare aljak a i saulyan, ta ngatiqan tusa si sa gaku nusa qaqunuan, tiaen vaik a en a mazilang, u pacunav aza u seluc tuki pariaria" aya ti kama i likuz a itevelavelan.

"iya, iya! au azua vavui na savaik anga pasa tjangdji lja, uzi tinuvutuvulj anga sa kani

a qemuang aza u qinuma puvasan" aya a cemalivate a qivu tanuamen.

"manu kemuda" aya.

i djalan men, kamayan a na matarang a teljar na qadaw tua i kavulungan a gadu. talja tenlaiyan a en a demavac taza djalan pasa zi padain, na seljenguaq aza djalan sa'anguanguaq nu ta pacunan a demaladalan ta kinakemudamudan i cemecemel, au semiqub tazua vali a sini iluvad a papu nasi tanua en nazua mare a kasiv atua cemel. djemaladalan a "sarasasa" nu dulatan azua i zaleman a asav a na malaic.

na matjeveng anga kasui tua tjevetjeveng a cemel, uri djemaljun anga i kapadainan, pacun a en pasa paiyuan itaiqayav nu gadu atua i pasa kazatan i lauz, a teljar nua qadaw suqulungan a mareka gadu.

i kapadainan aya, mavan a i vineqacan a siayaya. uri vaik a men a ma kapadainan a i saulyan.

pataljuzaya anga aza nia djalan ati kina, a na ituvadai anga vaik ti kama tanuamen i sinenleman.

i kapadainan aya, mavan a si pata taucikecikel nua vavulungan ta inisenayan a cemas ti sa saljavan.

tuikemuda, kirimu a na mapuvarung a en ta u paqaljai i djalan. a ti kina na i tausangas a demangdangdang a semu cemecemel ta djalan. pinuqenetan aravac a i maza ta palisi a sicuayan, saka kamayan a

davac ni kina na kezeng a si vaikan. na mavarung ta saulyan ta uri si paquzip ta aljak nimadu. talja kurar anga singku ta ipakim ta mana uri sikavaljut. saka ini a sinan nema a vavavan nua gadu nu i taiqayav tai kina. ljetalad a men tazua cemecemel i kapadainan, kirimu a mapaselem anga qadaw ta i kasikasiv, maljaung a men a iqilja tua cenglav. au semekez a men i kadjalanan sa pazazkat a qivu a mayatucu : "inuli anan, sa nusauni pasa maza i kanavalj tua djalan a karim. ta karimav anga za i tai kaviri a kasikasiv nu na ma'a kan anga iten tua ta cengelj. kinemenemu, pacunu ta uri su pakazuanan, dadasu aza su tukuzan" aya tikina.

"nu uri kemim sun, ta ayatucuin azua cemel a qemezete ta tukuzan, sata remiveriv a pacacikel a kemim a pasa qayav" aya.

kemim a men i cemecemel. sa mesljang a vaik a remiveriv tazua cemecemel i kapadainan. azua kadjunungan izimaza kasikasivan a mamaruanemaneman azua kasiv. kasinguaq, ljakua izua uta karekarengan a cemel atua liav uta quai a duiduihan.

puqenete a en taza kai ni vuvu i ljiuc a mayatucu : "aicu a i kapadainan mavan a i vineqacan, vinqacan tua kadjunungan tua kasikasivan a tua pana, sa na malang tua caucau tua qemuzimuzip tua qayaqayam ti saljavan, pu milimilingan pu pinupatarevan a tata'n na qadaw aza izizua" aya.

manu imaza anga men i tata'n nua qadaw, saka azua mapacucun a kadjunungan cacemecemelan a zinpuljan anga ta melavalava asav a i zaleman.aza qayaqayam a zemaizaing, sicikel nua zikang tu i pate pidanga kuzulj a cavilj.a sitaisangasan a caucau izimaza, matataucykecykel tua kakudan niyamadu, sa mare a mapapusalasalad a seman umaq tua qinaciljay, sikaljalvaljavar tua papungadan, au uzi izua uta sipatategtenteng tua inatenlaian a caucau a temalatalav ta zikang katutazua.

temkulje nua zikang tuki pidangaiday a cavilj ta inalivuan a i kaqinaljanan.i anga pida upu a na makeljang tua inasevuran a taisangas itua sincevungan ta selapai a inalayuqan katutazua.

"rangalu, pai kelju!" aya ti kina itaisangas ana remukung a semu cemecemel tazua upu i taiqayav taimadu.

u sazuain sa u pacun a temevela "anema!" aya en.

"uzacu a saulyan, pai pacunu namayatucu" aya ti kina na ihulisiki sa saubu a na ipu cavu ta lima. ini a en a na maljaluai amaya pacun i tailikuz tai kina ngarurungurungur ta u saljingan.

"aicu qa.pai qa!" aya uta ti kina tanuaen a na peleva za ljingav, sa masucemel anga azua i palingulj ta saulyan.

manu na qedjeljem aza kinakemudamudan nazua racev i taiqayav. semucavu sa veljuci ni kina a pitua limai

nimadu, au sipatavan a papacun tanuaen.mequljan aza maca ni kina ta levan, azua saulyan namaya ta ni kina lima pasa kurar.u lapen a kemasi tai kina sa u pacuni a ljemenguaq ta u saljingan.ledjeledje saka veljeveljen a na pasa qudjereleje aza asav, maru djamuq anga na metjad sa na qudjereleje azua quljaw, neka nu zuma ricing asav ana icaing, ana malalipelipelip ta inaqacan kemasi qapulu.na pareisumalji azua ruac naza asav.na quljan a maru king a quljav nazua ruac a na matatuvadavada. manu avan anga aicu a sinan pazangal tua ipaula ni kina aya en a ipu varung ta u levan uta.masizua en a pata isamulja kemim a isljang tai kina i cemecemel a i paisu, a kemim ta uri nia sikamanguaqan. au qivu ti kina a mayatucu a papuvarung tanuaen : "nu djemumak sun, maljimalji a cemas aya iten a pivarung, nakuya malim tua na pakaleva tua na pavai tanuiten" aya.

maljian a singku ni kina a na masket, a na macinki pitua ni madju a saliman i gadu.nekanaan nu kai a ipaqeci tua luljayan ni madju. na semusu sakamaya ta djalan i tailikuz tai kama, a na kemezeng tua nia tacmekeljan i umaq.

sinpeljuqan anga u varung tua u levan a kemim taza saulyan.ituvaday a en tai kina vaik a pasalaus.u pata teperuperungen azua na maipuuq a na malaic anga kasiv, tua u kekelan a demumak tazua racev. manu azua u mirakacan palisi i cemecemel a matega tua na zemang, itaiteku i taza kurakurar a

kasiv a u calivalivatan, miperper a semuvavav ta u qulu, sa pasalauz azua lava itaza kasikasiv a iqilja. seladenga timadju a mikedjuc, aumaya a u djulatan aza maceperaperak a ljingav nua kasiv, sa avilad taza umaq nimadju.au ngarurungur a en a pasa vavav izizua pacun.

isamulja a en a pacual a kemim, ini a cuai, u djumaken uta azua saulyan, u qutjavan tua u venljuc, sa u djadjasi a pasavavav ta u lima, uri u sipapacun tai kina, "ina! cunu uza saulyan" aya en a na temeang a pacun a pasazaya. qacaqaca aza camel patemazamaza i liqu tanuaen. tuikemuda a mapuluqem a en kaumaya, a djemumak a en.matatavilivililj azua saulyan i palingulj a u djumaken. izua za quai a qacaqac a raruaruq, sa'a na mavikukung a pasa vavav aza ricing, a na ipudjui a iqazalj patelja nimadju a asav. na regiljic azua kinakemudjamudjan. manu u pacunan aza saulyan a liyav i taiteku taza quai, mequljan a u maca ta u sipaqedjev a pacun. ikebun a en a uri mulisuq a pakateku taza quai aya en, au sekelai aza u sikau taza djuj, izizua nga en a maqutjaqutjav ta u semukelai a na kembang. sa u piliqi aza kakurakuraran a saulyan i qapulu tazua quai. sarasa za cemel, au manu secevang a en tazua qecengcengel a qatjuvi a na sevaljadas i taiqayav tanuaen, kirimu a mevucelelj a u lima a kula ta u qavusan, sa u pakakirimurimu a ljjalikuz a uri sevacaqe taza cecememel sa kavilad. u patjatudjekedjekepen aza mare'a cemel sa u

vaik a mavilad tazua quai.

maruanemanema za qatjuvi, kamayan a u qavusan, vaik a en a ilagav pasa zaya itavililj tai kina, ai anga mapacucun i qayav.

au manu "rangalu!" aya ti kina izaya lemegu tanuaen, vaik a en a padadekuakuac a semazua. u pacunan ti kina na qemilad itaza na madjeqedjeq anga cecememel, sa na djemameq taza qatjuvi. sa demelideli a pasa tanuaen a qivu : "uza qa deljai, pai kama i makayanga ta sipademdem tua ta sinamazan.cunu!" aya ti kina a peleva sa na ipuhulisiki a mazengzengzeng a djaqis nimadu.

tui en a nemaya ta u sincevungan. mirakacan a pautez aza sadesade a zemaing, semusu i kavulungan a gadu, mantentez anga qerepus a pasalauz, temavan i taiquras sa maru taljitiv anga makelukelu tazua deljeqi i ceva. "ari vaiki a ma kadjalanan, ari kani tuata cengelj!" aya.

semu sikau amen i kadjalanan, sane kan ta nia cengelj a vurasi, aza nia siav, zaljum a pinita gumu ni kina. pacun a semusu tua i pukuan a pana, aza djeljur a pinaqaqecevan nua i timur kata i makagu a gadu, na setjavang i taiqayav tanuamen a na maljaluai a kadjunungan i kazatjan.

vaik a men a pasaviri a kemim, au matatavilivililj a saulyan a nia djumaken. sipautezan nazua sadesade a semau tanuamen, azua qadaw na mequdjilj anga i kaledjep a maledeledep.na ingtelulj anga ti kina cemaca

pi tisagi tazua pinljupeljuq itua karai asaulyan.tiaen tau u peljupeljuqen a u karai ta u pinatagiljan a karim.

uri masulesulem anga, zemzem a italad tua kasikasiv "ari vaiki ari!" aya ti kina, sa kamayan timadu a kemikim taza racev.penaula timadu taza nia qadav.au vaiki aya nu qivu. ljakua kamayan a kemikim inianan a sinurava pinikarai a saulyan.

"zemzem"u ayain a semazua ti kina qivu.

"ui ari, i angaiten a cmeged"aya.

sa masulem anga paqulid.

※ ※ ※ ※ ※

tau ma'a qacuvung a en ta kusaliman i pukisacuan, au djauljen a en na nia cukuan, sa papusinukukuz tanuaen taza saliman nutiav, a uri mantez aza taivavav a ma tanu amen a kinsa taza nia kuan, pai iyadjuq a en a semeliz sa u ljenguaqi aza mare a kuang.a maqacuvung anga salilim anga. keru anga a pacacikecikel ta zidjusia i djalan ta i taiciu, paberber a u utubai a u pacaingen, au manu kaleljing aza djingwa sa u tavelaki a temevela "ui!" aya a en.

"ui~, ai a u aljak, na sarenguaq sun ?
"aya.

"ui, ti sun ? "aya en.

"i'amakuda, sicapicpilj, kinemenemu ta su saliman i paria" aya.

"au aza su aljis kemudanga tucu? ljekeru ta saviki!" aya en.

"uza qa uri mapuljat anga, uri pavalit a en ta aljis qa!" aya.

"ui, lja ljekeru anga ta su mapu"aya en.

"ai makelekel iten uta ljaqa neka nu apu, nungida nga su maumaq?" aya.

"nu sikatelu anga mana izua u pulavai, mana u si saumaq" aya en.

"ui, pairi kama setjukezu!" aya.

"ui, namaya uta sun, setjukezu!"aya en tai kina, sa u qevuti aza djingwua.

金線蓮

在garuljigulj家裡寄居生活已經五天了，每天只要一出家門，我總是會回頭望向南方的山頭，沿著懸崖古道仔細的搜尋前往『達那七高』的每個山谷。

雙親到了很遠的深山採集草藥，被寄養在garuljigulj家族的ljiuc祖父家裡生活。ljiuc祖父是巴達因garuljigulj家族的人，他身高雖然矮小，可是他卻娶了一個比他還要高的ljemavaw祖母。她是舊好茶人，在射鹿部落的族人遷走之後，他們都還依然留在射鹿部落的山上。

黑色的石板屋與綠色的樹林勾勒出射鹿部落最協調的顏色，部落裡只剩十二戶較完整的石板住家，其他舊有的住家都已經是成了破屋殘瓦和蛀壞的大樑。居住在部落裡的我們有五戶住家所剩無幾人，當時我們大都住在射鹿部落的山上。

每次一到傍晚我和祖父就到庭院前坐下，ljemavaw祖母則會到屋頂收拾曬了一整天的煙草和番薯片。ljiuc祖父說：「你看到那一座山了嗎？那個部落稱做普悠瑪，就是那一座山的最上方，他們都是親戚。」

祖父說的那一座山，樹林特別的蔥鬱深厚。那部落正好位在對面的山頭，和我們的射鹿部落遙遙相望，仔細比對部落的高度也似乎同等齊高。我坐在大石頭上搜尋著周遭的山林，忽然間我站立了起來，並且驚奇的說著「爺爺！爸爸和媽媽他們回來了」。

過去祖父和父親的年代正好經歷過日本退出台灣和國民政府來台執政的時局，而母親出生的時候也正是漢人領台後沒多久。當時我們原住民正被新政府的力量寵絡而下山

接受國民教育。我們無奈的被迫陸續的離開了高山祖先的故居地，然後放棄了古老的祭典儀式。從古至今我們傳承著的名字和語言，無奈的被埋沒逐漸的流失在文明的世界。從那時耆老們就已經在時代的洪流裡背著古老祖先的訓誡，一直承受遵循到現在。如今耆老還總是會說：「我們能怎麼樣呢！這是我們的命啊！」。在當時仍然有一些人還是會返回山上找尋自己活著的真義，父親與母親就是在那個年代裡堅強的活出他們的道路。

我看見遠方的『答那七高山谷』，從迷霧裡走出一群人沿著峭壁緩緩的走在下坡的古道，好像是從天堂來的使者一樣，這一刻間我的心是悸動的。這一群人背負著白色的重物緩慢的在森林裡移動著，祖父這時就說：「小夥子沒錯喔，那應該是你爸爸和媽媽要回來了，可是怎麼會有四個人。」他邊說邊昂起頭吸著菸斗並且傾著身軀望向『答那七高』的山上。

『答那七高』是一處休息站，它比我們的部落還要高。那條古道要到達我們的部落之前還有一處又一處的峭壁山谷，如果是背負重物要抵達部落還需約一個小時的時間。我興奮的站起身並前往路上準備迎接他們，飄搖的迷霧也正從北大武山下降，一路跟隨著前行使者的步伐。只要繞過山頭隱身縱谷前，他們的身影就只能短暫的在樹林間隙出現。而正以為他們即將要出現在險要山頭的古道時，他們即被前方若高的芒草給遮住，只剩背負的白色物體突兀的在遠處移動著，緩慢而且一步一腳印的前行下山，在眼前他們渺小的像一隻隻小蟲在蠕動著。

我隻身前往部落上方的郊外古道，張開

的眼睛黑眼球是又圓又大的注視著，因為小時候眼睛就特別的大，所以從小就被取了一個綽號叫貓頭鷹。

爲了要等待迎接他們，我站在古道上等候著。ljiuc祖父擔心我一個人郊外的安全沒多久也從後面跟上了我。

「孫子啊！我們在這裡等，不要再向前喔！前面有懸崖很危險。」ljiuc祖父抽著菸斗坐在我身旁的大石頭上一邊跟我說著。

等候了許久的時間之後，山谷裡突然間出現個個背負著沉重麻袋的一群人在眼前一一現身。「嗚…爸～！媽～！」我激動的在古道上望著對面的山谷大聲喊。

背負著的一群人還分不清楚是誰，沉重的身軀踏著吃力的步伐，低頭而彎著身走在他們再熟悉不過的路上。這路上有許多難行之處，爲保持身體平衡有時他們不免要依靠在岩壁上踏著岩石做成的階梯，而且所背負的麻袋裝的重物都比他們還要高。「好，好」就有人回應著說。當我聽到這一個回音之後，我更確認父親和母親就在這一群人當中了。當那群人來到了我和祖父的前面時，ljiuc祖父就說：「你們能回來真是辛苦了。」

「是啊！」母親站立背負著重物對他說。

「你們應該有不少的收穫。」ljiuc祖父說。

「沒有啊！爸，今年的愛玉子不知爲何，沒有長多少的果子。」

低著頭邊說著雙手裡還邊握住頂在頭上的套繩，以穩固所背負的麻袋。路阿迪壓之

家族的小孩，這時也因爲發現他們的家人回來了而爭相追逐的趕到。「走吧走吧！我們回家了。」他們的父親giljegiljav見此狀，就跟興奮要前來迎接的小孩說。我走在父母親的前面不時往後面探望他們，溢於言表的心情完全表現在我的笑容裡。

回到家，依靠在門旁脫下了沉重的負擔並將重物放置在石牆邊，我趕緊將綁住麻袋的繩子解開並卸下行囊，麻袋抬起來沉甸甸的呈現凹凸的形狀體，母親溫柔的說：「兒子啊！你在找什麼啊！裡面沒有什麼東西，只有青的愛玉果。」母親坐在庭院前的石台上正脫掉頭上的絲巾。

隔壁路阿迪壓之家族的小孩也正高興的相互嬉戲著。夕陽已西沉，外面天色漸漸變暗，遠方的平地天空中放射出朱紅般的燦爛。部落上方的貓頭鷹準時的叫出聲來，聲音從峭壁間依序傳出，相互之間好似在交談並不時的傳出「嗚～嗚～」的叫聲。

「兒子啊，去把蠟燭點燃，現在天色已經暗了，我們進去屋裡吧！」母親對我說。我們進到家屋裡面，ljiuc祖父從他們家沿著上方小徑下來到我們家做客。他說：「你們去深山的情形不知如何啊？」

「沒有，我們只背回那幾袋的愛玉果，果實還很青嫩，需要削皮。」父親蹲坐在爐灶前取暖回答著說。

「還是未成熟的愛玉果，這些果子如果要賣掉還不知道夠不夠你的孫子們繳學費呢！」母親邊在一旁包檳榔邊接著說。

「現在如果賣愛玉果秤量一斤的話是多錢？」

「青的果子的一斤可以賣五十元，而如果是已經削皮曬乾的話一斤賣一百三十元。但是重量會變輕而且需要曝曬很多天。」父親回答著說。

「怎麼說這些都應該夠了，那我的孫子讓阿漉他哪天才要上學？」他追問著說，這時母親順便包了一個檳榔給他。

「他們還有五天就要開始上學，我們三天後就會下山。」

「明天我們還要去附近找金線蓮，至少可以貼補一些你孫子們的學費。」母親回答說。

「那你們要去什麼地方？」祖父說著，嘴裡鼓滿滿的檳榔汁正找尋吐檳榔汁的垃圾桶。

「還不確定，或許會去巴達因祖靈地，也或許是去度次克斯，這明天再說吧！」她說完就把一旁的垃圾桶拿到祖父的前面。

「巴達因祖靈地有很多金線蓮，但是蛇也很多，你們如果要去那裏要特別小心。」祖父說完就起身。

「那我走了。」說完就走出屋外。

「爸，你兒子他沒有捉到獵物，他都沒有去巡查他的獵區，只有這麼一隻飛鼠而已。還是堂哥giljegiljav和我們在代里伊賜會合時送我們的。家裡真的沒有甚麼山產了。」母親邊說邊跟出屋外。

「好真好啊！謝謝，這就足夠了。」祖父說完便回家了。

母親關上了門，夜晚屋外月亮皎潔明亮，閃爍的星星掛在天上呼吸著。

「波……、波……、波……、波……、波……」的落水聲，用大鐵盆裝著的水是用塑膠管從djaduan溪流接引而來的，湧出的泉水已裝滿了大鐵盆，出水時的音量很有頻率的發出聲音。我們要入睡之前父親吹熄了蠟燭，瞬間石板屋內一片漆黑，只有從外面的月光穿過玻璃窗，集成光束直射屋內橫斜的照落在地板上。

母親在我們就寢後就說：「外面月幕明亮啊，明天會是陽光普照的晴天。」而我們三個人蓋著棉被躺在床上，同時仰著頭望著窗外。

「你有吃飽飯嗎？」

「有。」我回答著說。

母親對我說著：「棉被要蓋好。」

接著又面對父親說：「我們母子倆明天要去巴達因祖靈地採金線蓮，當天往返。那裡比較近，度次克斯很遠。」

「可以，沒關係，我去拉峨查探我的獵區，去看一下我的捕獸繩套。」

「巴達因祖靈地的下方地區有懸崖要特別小心，是從前崩塌過的地方。」父親告知說。

「是的，我們會沿著從前的古道找尋，不會走太遠。」母親回答。

沒多久父親就睡著了。石板屋內有些冷，爐灶裡的火已經熄滅，枯木從爐灶移開時發出微弱的爆裂聲響。

今天，父母親對養育兒女的心依然未熄滅(改變)，但往後就不知道了。就像母親說的，如果是陽光普照的好日子就最恰當不過

了。

早晨，母親從爐灶裡盛出煮好的地瓜，並且放在作成的藤墊上面，準備作為我們的早餐食用。聽的到父親正在外面磨番刀和掃刀的聲音，太陽被大武山脈遮擋著。射鹿部落的早晨空氣非常清新，仍舊在屋內的我就已經感受到了外頭環繞在部落周邊的飛鳥叫聲。走出屋外，那一層薄靄一縷青煙，遠遠的山脈清晰可見，冷冽的空氣著實將我從被窩裡所帶出屋外的殘存餘溫吹散，煙循著石板屋瓦隙縫冒出往上空飄去，和在高山上的雲層相結合，於是驚覺到這一切景象的美麗。

「整理好東西然後吃飯，我們早一點出發，不可以太晚。」母親煮好早餐大聲嚷著告訴我們。

我在屋外舀起大鐵盆裡冰冷的水洗臉。父親剛磨好刀具，他的番刀和掃刀都已經磨的特別銳利。他拿了背包然後又尋找其他放在腰間的帶子，「腰帶我已經放在我們的背包裡了，你只要整理你所要攜帶的用具就好了。」母親這樣提醒父親，以免他問起放腰帶的地方。我們離開家前，為這一天的行程在門前禱告，並且交待父親我們到達和返家的時間。

在路上遇見一大早就出去砍材的giljegiljav，「你們要去哪兒？」giljegiljav肩上並且扛著一網的木材問著。

「他們母子倆要去採金線蓮，準備要籌湊這些小孩子的學費。而我要去拉峨，去看看捕獸套繩到底是否還存在」父親在後面回應。

「這樣喔！那些山豬現在似乎都在

tjangdji出沒，我所種的芋頭被吃光了。」他邊說著並和我們擦身而過。

「原來如此啊！」

走在古道上，晨光仍舊尚未爬升到北大武山的山脊。這一條前往巴達因的路是我最喜愛走的古道，這一條古道地勢平緩，沿路山景秀麗。深吸著一口氣，樹木和草地分享這生命讓我重獲新生，一路踩著枯葉使它沙沙作響。

褲子已經被路邊長草的露水濺濕，這時我們即將到達巴達因祖靈地。我往舊筏灣部落的山脈和遠方的平地望去，晨光變幻拉開了山脈的陰霾。

巴達因祖靈地說的即是創始之地，此刻，我們即將要前往巴達因祖靈地採集金線蓮。和父親在sinenleman分道而行之後，我和母親要走的古道就逐漸的開始上升。

巴達因祖靈地，說的就是老人家所說的saljavan女神吟唱的所在地。

忽然間，一顆敬畏的心情油然而生，母親一臉嚴肅的走到前頭一路砍除路邊的長草。在這裡曾經舉行相當重要的祭儀，但是母親堅毅的步伐仍亦步亦趨的走向前去。那養育兒女的心情像是完全寄託在金線蓮，最大的期望就是能找出活著的理由，所以再高大的山都無法阻擋她堅定的信念。

走進巴達因祖靈地的森林，來避開那熾熱的陽光。我們佇立在古道邊並且交待說「我們要先禱告，然後等一下我們從古道右側開始找尋，中餐過後我們再去找尋左側的樹林，你要小心，看清楚你要走的方向，拿好你的手杖。」

「你找的時候，使用手杖撥開並壓制草叢，而且要慢條斯理的往前面找尋。」

我們在森林裡開始尋找，然後齊頭並進的在巴達因祖靈地尋找。這裡的土地都長著非常高大的樹木，雖然地方平緩但是有許多荊棘和長著刺的藤蔓。

記得ljiuc祖父曾經說過：巴達因祖靈地是創始之地，是疆域、樹林、河川的源流，且由saljavan造了人、動物、飛禽，有許多的傳說故事，具有深厚的意涵而且是太陽的飲水之地。

原來我們所在處是太陽的水潭，但是極目所望的領域都覆蓋著厚厚的一層枯葉，飛鳥的鳴叫劃過彷彿走進了千年以前的史詩般。古代的人曾經在這裡相互協議著他們的文明，相互協力的蓋著他們的石板屋，談論著家族的名號，也有輕聲細語的談論著愛情來消磨時間。

時間的流逝部落的遷徙不知是從百年以前的何時，當時所面臨的土石流侵襲著家園，災難過後流失的地基已所剩無幾。

「讓阿漚！你過來一下。」母親在前面說著並且彎著身軀正在除去石砌週圍的長草。

我過去並回答著「什麼！」說。

「這裡有一株金線蓮，你看是長這樣子。」母親頭綁圍巾戴著斗笠雙手套著棉質手套。我走到她的身後探頭探腦急忙著欣賞，但是仍舊看不清楚。

「在這裡小夥子，看吧！」母親得意的展現周邊已經除盡了草的金線蓮給我看。眼前這一株草藥模樣顯得特別深沈而圓潤，母

親脫下手套將它拔起然後放在手中，再拿到我的眼前仔細端詳著，她興奮的表情從她光亮的眼神看得出端倪來。和母親的手掌一樣大的金線蓮，我從母親接過來再仔細的欣賞。纖細而紅潤的葉子，顏色猶如凝固血液般的暗沈，沒有其它枝幹只有從根部層層向上包覆的葉子，特別是葉子的葉線，黃金般燦爛奪目的線條呈現出放射狀，興奮之餘心裡想著看得出來母親是如何的珍惜著這得來不易的成果。這時我更加努力的尋找和母親在山林裡賺取我們的日常用品和夢想的實現。

這時母親細心的指導我說「你若是找到了，不要忘記冥冥之中這一分得之不易的恩賜，我們要心存感激感謝神的安排。」

母親堅定的信仰虔誠的付諸實行，在她山林裡的事業裡她毫無埋怨的努力跟在父親的腳步後面這種精神是深植在我們家庭成員中的基石。

心情更加執著的滿滿期待著一定要找到金線蓮，我離開母親往下方走去。因為這樣而為了能找到草藥，我顯得急促的一步併兩步踩破腳下已經倒下的腐木，沒想到我誇大的舉動驚動了森林裡的精靈，我經過一棵大樹底下忽然間一隻飛鼠飛過我的頭上並且往下方處飛行隱匿在樹林裡，可能踩在樹枝上因而破裂的聲音驚擾了它，才離開了它的窩。我也探頭慌張的樣子往上面瞧著。

我學著努力找尋，沒多久我也找到了我的第一株金線蓮，急忙著拔了這一株然後高舉著手得意的讓母親看見我的成果，「媽媽！你瞧是金線蓮啊」我往上方仰著下巴看著，長草很高已經到我的頸項了，這一找到

可不得了，我的運氣也跟著來，接二連三的在附近找到金線蓮。

有一棵很長的藤蔓樹莖蜿蜒直上長滿了刺，就連葉子一樣長了刺，模樣實在可怕，被我發現在藤蔓的樹底下生長了許多株的金線蓮，我盯著看我的眼睛為之一亮，我倒臥在地上想要穿過藤蔓底下，沒想到我的背包被長刺勾住，我急急忙忙的倒臥在地上欲解開長刺，然後我在藤蔓的根部選擇了較大株的金線蓮作採集。樹葉中沙沙作響，忽然之間，我竟然遇到一隻黑沈沈的大蛇直躺在我面前，一轉眼我驚恐的手腳冰冷了起來，趕緊的在地上倒退欲脫離樹叢逃跑，我手忙腳亂的緊抓住身邊的長草迅速的離開那棵藤蔓。

那一隻蛇很大，我仍舊心有餘悸的驚慌不已，我離開那裡繞過而行順著母親走過的上坡路但是已經看不見她的身影。忽然間「讓阿澆」母親在上方處對我呼喊，我急急忙忙的行著大步，看見母親坐在被翻倒而雜亂的草堆地上手裡抓著已經被他捕獲的大蛇，她對著我笑說「小夥子你看是一隻錦蛇，兒子啊總算因為來到這裡我們能有所交待了，你看。」母親頭綁絲巾額頭冒汗的高興著。

此刻的景象實在叫我無法置信。蟬鳴更加催促的為其他生靈而監視著我們。濃霧悄悄的從北大武山溜定向陽坡處的下方，再從旗鹽主山的懸崖段層層而下形成一壯觀的雲瀑，「走吧我們去古道上用餐。」

在古道上脫下我們的背包，吃著地瓜，我們的湯是母親裝在塑膠瓶裡的水；

在眼前的縱谷正好是分隔三地門鄉與瑪

家鄉的富谷灣溪，溪流流向遠方廣大的平地。

我們再到古道的左邊方向找尋，金線蓮亦被我們一一尋獲。這次森林的守護之聲更加變本加厲的提醒要趕我們走似的，太陽紅通通的要向我們道別了，母親所採集的金線蓮她已經連續三次的從她的腰袋子裡再裝入我們主要集中的大袋裡。而我這次才正好裝滿腰袋子。

天色漸漸暗沉下來，樹林裡越加的黑暗，「走吧我們走吧！」說著但仍然還留在原地的找尋草藥。母親因為不捨而口是心非的停駐著，腰間的袋子還在，「已經暗了」我跟她說。

「好走吧，我們實在看不見了」。

天色真的暗了。

※ ※ ※ ※ ※ ※

剛剛結束完所內的勤務就被我們的主管叫住，並且告知我說明日一早有其他的事要辦，因為上級將要來所內檢查槍枝保養，所以我又多留了一些時間用來擦拭所有的槍枝，結束之後已經是夜間了，台中市區的馬路上來來往往的車輛變的稀少。發動著我的車子響起，突然間我的手機電話響了，接過手上對著話機裡「喂」的說。

「喂～我的兒子啊，你好嗎？」

「很好，妳呢？」

「沒有關係，順其自然了，你在平地的事業你要特別小心。」

「你的牙齒現在怎麼樣了，檳榔要少吃一點。」

「小夥子，現在快掉光了，我要換牙齒
啊。」

「可以的，但是你檳榔要少吃了。」

「沒有檳榔不好過啊，那你甚麼時候才
會回來。」

「三天以後我才有放假，到時我才会回
去。」

「好，那兒子啊！你要保重。」

「好，你也是要保重。」和母親說完我
就掛上了電話。